

Басок Б.І.¹, чл.-кор. НАН України, д-р техн. наук, професор
Лисенко О.М.¹, канд. техн. наук
Гончарук С.М.¹, канд. техн. наук
Божко І.К.¹, канд. техн. наук
Опришко В.П.², канд. техн. наук
Мороз М.П.¹

¹Інститут технічної теплофізики НАН України

²Національного технічного університету України

"Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"

ДОСЛІДЖЕННЯ ЯКІСНИХ ТА КІЛЬКІСНИХ ТЕПЛОВИХ ХАРАКТЕРИСТИК ЕЛЕКТРИЧНОГО ОПАЛЮВАЛЬНОГО ПРИЛАДУ

Вступ. Для досягнення цілей Енергетичної стратегії, яка передбачає основні напрямки розвитку української енергетики до 2050 року, одним із пунктів є доцільність заміни традиційного опалення з використанням газу або вугілля на електроопалення. Для опалення приміщень будівель і споруд можна застосувати компактні опалювальні прилади малої потужності, які придатні як для оперативного встановлення, так і швидкого демонтування та перевезення до подальшого встановлення в інших приміщеннях. Це прилади прямого електроопалення. Також ефективною є система акумуляційного електроопалення, перевага якої полягає у використанні електроенергії, яка виробляється в години провалу енергоспоживання, тобто вночі, а вдень, в години нестачі потужностей електроенергетики відбувається тепловіддача в приміщення.

Метою роботи є розроблення способів та засобів для забезпечення енергоефективного опалення приміщень при використанні електричних опалювальних приладів різного типу.

Результати досліджень. Електричними опалювальними приладами можуть бути панельні металеві настінні або підлогові обігрівачі з різними робочими тілами (вуглекислий газ, олива), керамічні обігрівачі, твердотільні акумуляційні опалювальні прилади на магнетитній кераміці, а також мобільні теплові насоси малої теплопродуктивності. Для дослідження якісних теплових характеристик були визначені температурні розподіли опалювального приладу в реальних умовах експлуатації шляхом тепловізного обстеження, на прикладі електричного конвектора з робочим тілом вуглекислим газом, при опаленні окремого приміщення будівлі. В результаті були отримані термограми, з яких видно, що на початку нагріву середнє значення температури поверхні становило 27,3 °С, а через деякий час температура досягла максимального значення 72,5 °С (рис. 1).

Для кількісного оцінювання теплових характеристик проводились експериментальні вимірювання температур та теплових потоків. З використанням термоанемометру, що був розташований безпосередньо над обігрівачем, проводились вимірювання температури та швидкості конвекції повітря по відстані від стіни будівлі. Торець термоанемометра, в якому розташовані чутливі елементи для вимірювання температури та швидкості, встановлено в глибину стіни будівлі. Чутливий елемент для вимірювання температури знаходиться на відстані 11 мм в глибину стіни, а для швидкості – на 45 мм. Поверхня стіни будівлі є нульовою точкою відліку для даного експерименту. Вимірювання проводились з кроком 5 мм. З графіка (рис. 2) видно, що максимальна температура повітря дорівнює 55,0 °С на відстані 60 мм від поверхні стіни будівлі. Було також визначено, що максимальна швидкість повітря становила 1,5 м/с на відстані 23 мм від стіни будівлі.

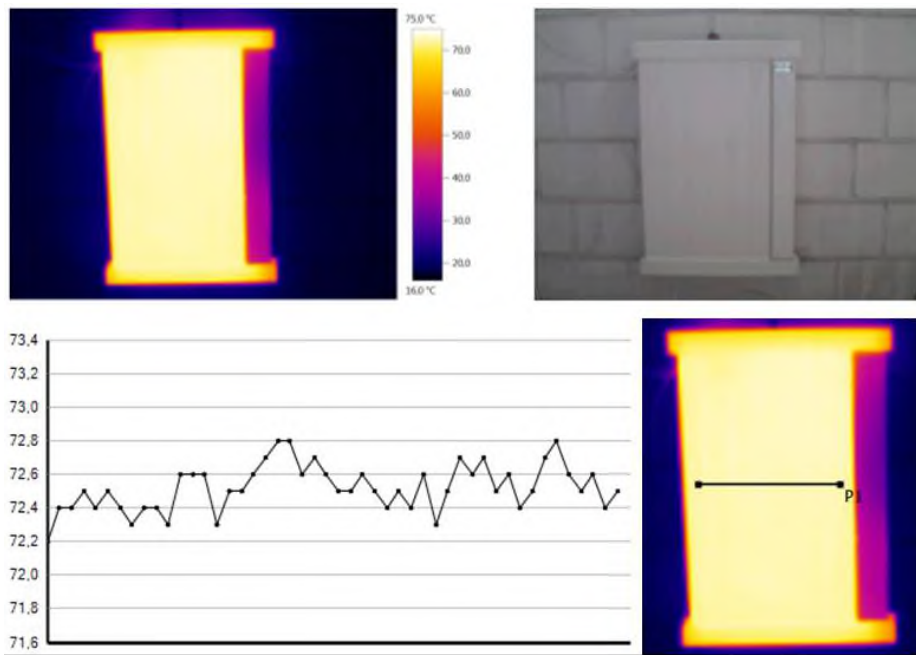

Рисунок 1 – Термограми та розподіл температури (зліва направо по лінії P1): мінімум – 72,2 °С, максимум – 72,8 °С, середнє значення – 72,5 °С

За рахунок високої швидкості конвекції опалювальний прилад забезпечує швидкий і рівномірний обігрів приміщення, а тепловий потік, направлений в сторону приміщення, в декілька разів перевищує тепловий потік, направлений в сторону стіни будівлі.

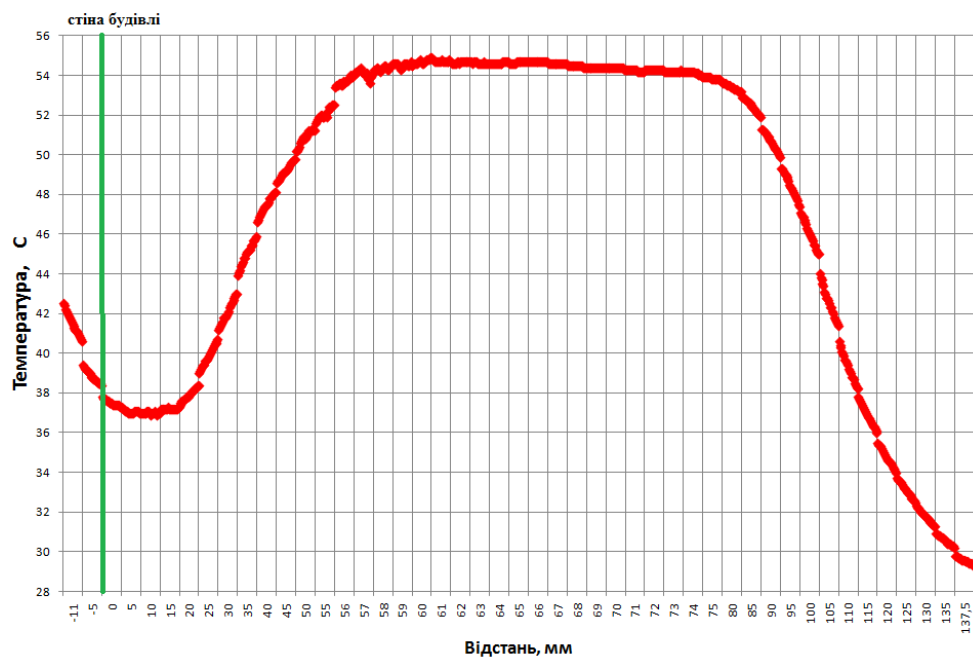

Рисунок 2 – Залежності температури повітря по відстані від стіни будівлі

Висновок. На основі проведеного тепловізійного обстеження та експериментальних досліджень роботи електричного опалювального приладу встановлено, що при достатньо малій його потужності (270 Вт) він показав ефективну роботу при опаленні приміщення будівлі.